

Virtuális villany: vicc?

A Paks-Press április 15-én közölte a következő hírt. Az energia-megtakarításból „épített” virtuális erőmű jelenleg már Magyarország hatodik legnagyobb erőműve, a jövőbeli cél pedig, hogy az a második legnagyobb erőmű legyen Paks után – hangzott el a Pécsi Tudomány Egyetemen rendezett kerekasztal-beszélgetésen. Erről a hírről kérdezte Járosi Mártont, az Energiapolitika 2000 Társulat elnökét a Présház.

PrésHázEu, <https://preshaztarsasag.wixsite.com/preshaz>

2019. április 14.

- Elnök úr, Ön visszatérően hangoztatja, hogy a magyar villamosenergia-rendszer kapacitáshiányos, még a paksi bővítés előtt szükség van erőműépítésre. Most megtalálták a megoldást, lehet „virtuális” erőművet is építeni?

- Én is meglepődtem e híren, bár már korábban is olvastam a sajtóban virtuális erőműről, de most az interneten utánanéztem, hogy miről van szó, s a következő információkat találtam, amire a véleményemet alapozom. A Virtuális Erőmű Program (VEP) a Magyar Innováció és Hatékonyság Nonprofit Kft. terméke. Honlapjuk szerint a Kft. a hazai zöld gazdasági szakmapolitikai stratégiaalkotás meghatározó szereplője. Az 2011-ben indított VEP a köztársasági elnök által fővédnökkölt és az Európai Bizottság által a legjobb három, uniós energiahatékonysági program közé választott fenntarthatósági kezdeményezésük célja, hogy a partnerek energia- és CO₂-megtakarításait pályázatain keresztül összegyűjtse, bemutassa, jó példákat megossza és díjazza. A fel nem használt energiaegységekből egy „virtuális erőmű” épült(sic!), mely mára az ország 6. legnagyobb villamos erőművévé vált. A 2018. március 6-án meghirdetett VEP2 programjuk célja, hogy a Virtuális Erőmű Program 2030-ra Magyarország második legnagyobb erőműve legyen.

Ezeket olvasva megdöbbenem, úgy látszik, hogy mai világunk valóban az abszurdítások világa, a valóságot látszatokkal is lehet átmenetileg helyettesíteni. Az idézett cikkben olvasható: a kerekasztal-megbeszélés követően energiatudatosság és -hatékonyság, valamint a zöld energetikai fejlesztések érdekében a résztvevők közös szándéknyilatkozatot írtak alá és „együttal letették a Baranyai Virtuális Erőmű Program (BAVEP) alapkövét (sic!) is”. Úgy látszik, hogy már a papír alapú építményeknek is van (virtuális?) alapköve. Ez a megtakarításorientált hamis propaganda azt sugallja, hogy nem kell erőművet építeni, elég csak megtakarítani, hiszen a megtakarításokkal kiváltható az építés. Hosszabb távon talán a fogyasztást is kiválthatjuk, és még a klímavédelmet is szolgáljuk Szép idea, akár csak a célként hangoztatott fenntartható fejlődés, ami a globális liberális gazdaságban a fogyasztás fenntarthatóságát jelenti. Ez a globális gazdaság alaptörvénye. Megtakarításokról szól a propaganda, miközben a fogyasztást növelik, hiszen ez a gazdasági „fejlődés” motorja; erre buzdítanak a reklámok: légkondicionálás, elektromos háztartási gépek, villanyautók, stb.

- Olvashatjuk-e a szélsőség liberális propagandáját éjjelente virtuális árammal előállított villanyfénynél?

- Szerintem fel nem használt energia egységekből nem lehet kapacitással rendelkező erőművet építeni, látszatot azonban, mint látjuk, lehet létrehozni. A közölt adatok szerint 2019-ig 336 MW volt a „megtakarítás”, ezt 2030-ra 1000 MW-ra növelik, így lesz ez az ország második legnagyobb „erőműve”. Ez az állítás azt jelentené, hogy az említett „megtakarítás” a múlt évben a Csepeli Erőmű kapacitásának, a 2030-ra tervezett megtakarítás pedig a Mátrai Erőmű kapacitásának megfelelő erőművet helyettesített, illetve fog helyettesíteni. A Mátrai Erőmű éves termelése mintegy 5000 GWh, (ami a teljes hazai villanyfogyasztás kb. 11 %-a,) vagyis az 1000 MW-os virtuális erőmű ekkora folyamatos villamos energia fogyasztás megtakarítást jelentene, ami természetesen képtelenség, de jól hangzik. S akkor még nem vettük figyelembe a villamosenergia-megtakarítás meghatározási módját.

- A virtuális, tehát nem létező áram megtakarításáért sorakozhat-e a kasszánál a zöldségeket halandzsázó liberális szélsőség?

- A már hivatkozott honlap szerint az energiahatékonyság mellett elkötelezett vállalatok egy önértékelő kérdőív segítségével tesztelhetik jelenlegi energiahatékonysági helyzetképüket, valamint ennek segítségével kialakíthatják saját energiahatékonysági stratégiájukat, amelynek alapján önkéntes vállalásokat tehetnek, melyeket teljesítve közvetve hozzájárulhatnak a Virtuális Erőmű „építéséhez”. Vagyis nem tényleges megtakarításokról, hanem pályázati vállalásokról, szemléletformálási menedzseléséről van szó. Míg korábban a kft. tevékenysége elsősorban a zöld energiák felhasználására, társadalmi, gazdasági hasznosítására, a zöldgazdaság fejlesztésére és az energiahatékonyság növelésére irányult, mára egyre nagyobb hangsúlyt helyeznek a humán erőforrások fejlesztésére, kiemelten is az egészségiparhoz (sic!) kapcsolódó témákra. Vagyis, a virtualitással való üzletelés eskalálódik. Íme a szép új világ: valóság helyett látszat. Igaz magyar mondásunk szerint a látszat csal, azzal nem lehet a valóságot tartósan és eredményesen helyettesíteni. Az energetikában sem lehet az erőmű kapacitásokat, vagyis az erőműépítést látszatokkal helyettesíteni. A villanyszolgáltatás biztonsága érdekében a Paks kettő mellett, még annak üzembe helyezése előtt szükség lenne erőműépítésre, a hazai lignitre és/vagy földgázra alapozott valóságos erőmű építésére. A tisztánlátást elfedő félrevezetéseket pedig, amelyekben sajnos alkotmányos intézmények és egyetemek is részt vállalnak, meg kellene szüntetni.